

ภาคผนวก ก การวิเคราะห์สมบัติทางเคมี ภายในพ

1. การวิเคราะห์ระดับการจำจัดหมู่ของชิทิลของไคโคดแซน โดย Fourier Transfer Infrared Spectrometer (FT-IR) (Baxter *et al.*, 1992)

วัสดุอุปกรณ์

1. งานเพาเชื้อ
2. เดสซิเคเตอร์
3. เครื่องอินฟารेडสเปกโตรไฟโตมิเตอร์ (FT-IR) ยี่ห้อ Bruker รุ่น Vector 33

สารเคมี

1. สารละลายกรดอะซิติกเข้มข้น 0.1 โมลاهرด
2. สารละลายผสมระหว่างสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์เข้มข้น 0.1 โมลاهرด และเมಥานอลในอัตราส่วน 1 : 1

วิธีการ

1. การขึ้นรูปแผ่นฟิล์ม

- 1.1 เตรียมสารละลายไคโคดแซนเข้มข้นร้อยละ 1 (นำหนักต่อปริมาตร) ในสารละลายกรดอะซิติกเข้มข้น 0.1 โมลاهرด
- 1.2 เทสารละลายไคโคดแซนปริมาณ 5 กรัม บนงานเพาเชื้อ เก็บรักษาที่อุณหภูมิห้องเป็นระยะเวลา 24 ชั่วโมง
- 1.3 นำงานเพาเชื้อที่มีฟิล์มไคโคดแซนแข็งในสารละลายผสมระหว่างสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ และเมಥานอล เป็นระยะเวลา 30 นาที เพื่อแยกแผ่นฟิล์มออกจากงานเพาเชื้อ
- 1.4 นำฟิล์มที่ได้ล้างด้วยน้ำากลันจนเป็นกลาง
- 1.5 ล้างครั้งสุดท้ายด้วยเมธานอล และทิ้งให้แห้ง เก็บแผ่นฟิล์มในเดสซิเคเตอร์

2. การวัดค่า Absorbance ด้วยเครื่อง FT-IR Spectrometer

- 2.1 นำฟิล์มที่ได้วัดค่า Absorbance ด้วยเครื่อง FT-IR Spectrometer ทันทีที่นำฟิล์มออกจากเดสซิเคเตอร์
- 2.2 บันทึกสเปกตรัมของฟิล์มจาก 500 ถึง 4000 นาโนเมตร

2.3 คำนวณหาระดับการกำจัดหมู่อะซิทิลของไคโตแซน (ร้อยละ)

$$\text{ระดับการกำจัดหมู่อะซิทิล (ร้อยละ)} = 100 - [A_{1655}/A_{3450} \times 115]$$

A_{1655}, A_{3450} = ค่าการผ่านแสงที่ความถี่ 1655 cm^{-1} และ 3450 cm^{-1} ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์น้ำหนักโมเลกุลของไคโตแซนด้วยวิธีการ Viscometric molecular mass (Roberts and Domszy, 1982)

วัสดุอุปกรณ์

1. Capillary Viscometer ขี้ท้อ Schott
2. นาฬิกาจับเวลา

สารเคมี

สารละลายน้ำมันระหัส 0.1 ไมล่าห์ กรดอะซิติก และ 0.2 ไมล่าห์ โซเดียมคลอไรด์ วิธีการ

1. สารละลายน้ำมันระหัส 0.0315 0.0625 0.1250 และ 0.2500 ในสารละลายน้ำมันระหัส 0.1 ไมล่าห์ กรดอะซิติก และ 0.2 ไมล่าห์ โซเดียมคลอไรด์
2. นำสารละลายน้ำมันระหัส 25 มิลลิลิตร ใส่ใน Capillary viscometer และดูดสารละลายน้ำมันระหัสไปถังไวร์ที่ upper reservoir
3. ปล่อยให้สารละลายน้ำมันระหัสไหลกลับลงมาพร้อมจับเวลาที่ t และจับเวลาของสารละลายน้ำมันระหัสที่ t_0 ทำซ้ำกันหลายครั้งจนเวลาต่างกันไม่เกิน 0.5 วินาที
4. คำนวณ specific viscometer จากสูตร

$$\eta_{sp} = (t-t_0) / t_0$$

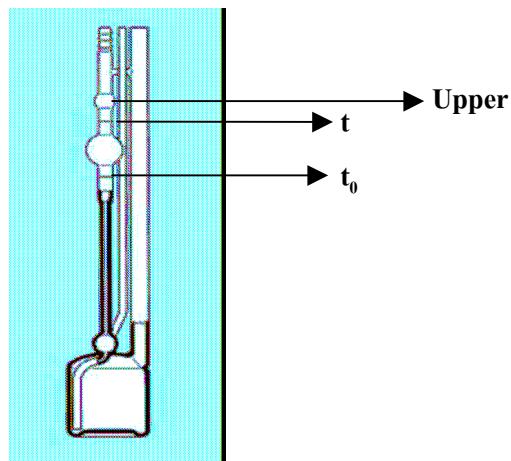
5. คำนวณ viscosity number (η_{red}) จากสูตร

$$\eta_{red} = \eta_{sp}/C$$

6. เขียนกราฟระหว่างความเข้มข้น viscosity number (η_{red}) กับความเข้มข้นของไคโตแซน (C) และลากเส้นกราฟไปที่ความเข้มข้นที่ 0 เพื่อให้ได้ค่า intrinsic viscosity ($[\eta]$) เมื่อ $C=0$ ของตัวอย่างแต่ละตัว
7. คำนวณ viscosity average molecular number (M) จากสมการของ Mark-Houwink

$$[\eta] = K_m \cdot M^a$$

$$\text{เมื่อ } K_m = 1.8 \times 10^{-3} \text{ และ } a = 0.93$$

ภาพภาคผนวกที่ ก-1 เครื่องวัดความหนืด (Capillary viscometer)

3. การวัดความหนืดของสารละลายน้ำมันไคโตแซน (ดัดแปลงจาก No et al., 2000)

วัสดุอุปกรณ์

เครื่องวัดความหนืด Brookfield Viscometer (รุ่น MODEL DV II+)

สารเคมี

สารละลายน้ำมันไคโตแซน เช่น น้ำมันพืช น้ำมันปาล์ม น้ำมันมะพร้าว

วิธีการ

1. เตรียมสารละลายน้ำมันไคโตแซนที่มีระดับความเข้มข้นตามชุดการทดลองที่กำหนด ในสารละลายน้ำมันไคโตแซน เช่น น้ำมันพืช น้ำมันปาล์ม น้ำมันมะพร้าว เป็นระยะเวลา 24 ชั่วโมง ก่อนวัดความหนืด
2. เลือกรหัสของหัวเข็มเมอร์ 1 ที่ความเร็วรอบเป็น 20 รอบต่อวินาที
3. ภาชนะอย่างให้สมกันแล้วrinตัวอย่างลงในบิกเกอร์ให้ท่วมรอบที่หัวเข็ม
4. วัดความหนืดของตัวอย่างที่อุณหภูมิห้อง โดยขับเวลา 10 วินาที อ่านค่าความหนืดในหน่วยเซนติพอยต์

4. การวัดความหนืดของอิมัลชัน (ดัดแปลงจาก No et al., 2000)

วัสดุอุปกรณ์

เครื่องวัดความหนืด Brookfield Viscometer (รุ่น MODEL DV II+)

วิธีการ

1. นำอิมัลชันที่ผ่านการเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้องเป็นระยะเวลา 24 ชั่วโมง มาวัดความหนืด เลือกรหัสของหัวเข็มเบอร์ 7 ที่ความเร็วรอบเป็น 20 รอบต่อวินาที
2. ภาชนะตัวอย่างให้ผสมกันแล้วรินตัวอย่างลงในบีกเกอร์ให้ท่วมรอบที่หัวเข็ม
3. วัดความหนืดของตัวอย่างที่อุณหภูมิห้อง โดยจับเวลา 10 วินาที อ่านค่าความหนืดในหน่วยเซนติพอยต์

5. การวิเคราะห์ค่าสมดุลของหมู่ที่ขอบน้ำกับหมู่ที่ขอบไขมัน (hydrophilic-liphophilic balance, HLB) (Rodriquez et al., 2002)

วัสดุอุปกรณ์

1. micrometer
2. งานแพะเชือ
3. นาฬิกาจับเวลา

สารเคมี

1. สารละลายน้ำได้โดยคลอริกเข้มข้น 0.1 ไมล่า�
2. สารลดแรงตึงผิว คือ span 20, span 85, gum arabic, tween 80 และ potassium oleate (Analytical Grade)
3. โกลูอีน

วิธีการ

1. เตรียมสารละลายน้ำได้โดยคลอริกเข้มข้น 0.1 (น้ำหนักต่อปริมาตร) ในสารละลายน้ำได้โดยคลอริกเข้มข้น 0.1 ไมล่า� เก็บรักษาที่อุณหภูมิห้องเป็นระยะเวลา 24 ชั่วโมง ก่อนทำการวิเคราะห์ค่า HLB
2. เทสารละลายน้ำได้โดยคลอริกเข้มข้น 0.1 ไมล่า� เก็บรักษาที่อุณหภูมิห้องเป็นระยะเวลา 24 ชั่วโมง ลงในงานแพะเชือ ตั้งทึ่งไว้ 10 นาที แล้วจึงหยดโกลูอีน 0.5 มิลลิลิตร ลงบนผิวน้ำของสารละลายน้ำได้โดยคลอริกเข้มข้น 5 กรัม ลงในงานแพะเชือ ตั้งทึ่งไว้ 10 นาที แล้ววัดความหนืดของสารละลายน้ำได้โดยคลอริกเข้มข้น 0.1 ไมล่า� ที่หัวเข็มเบอร์ 7 ที่ความเร็วรอบเป็น 20 รอบต่อวินาที
3. จับเวลา 5 วินาที แล้ววัดขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของหยดโกลูอีน (มิลลิเมตร)
4. นำสารลดแรงตึงผิวที่ทราบค่า HLB ดังแสดงในตารางภาคผนวกที่ ก-1 มาทำการวิเคราะห์เช่นเดียวกับวิธีการข้อ 2 และ 3
5. เก็บกราฟมาตรฐานระหว่างขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของหยดโกลูอีนบนสารลดแรงตึงผิว กับค่า HLB ได้กราฟดังภาพภาคผนวกที่ ก-2
6. ได้สมการของกราฟมาตรฐานคือ $y = 1.261x + 5.0159$

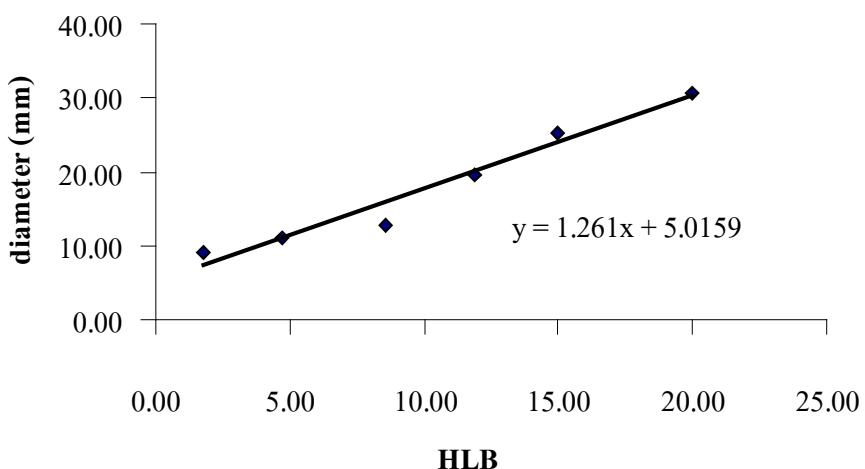
y = เส้นผ่านศูนย์กลางของหยดทोลูอีน (มิลลิเมตร)

x = ค่า HLB

7. คำนวณหาค่า HLB ของไอโคโตแซนจากสมการของกราฟมาตรฐาน

ตารางภาคผนวกที่ ก-1 ค่าสมดุลของหมู่ที่ขอบน้ำกับหมู่ที่ขอบไขมันของสารลดแรงตึงผิว
(HLB of surfactant)

Surfactant	HLB
span 85	1.8
span 20	8.6
gum arabic	11.9
tween 80	15.0
potassium oleate	20.0

ภาพภาคผนวกที่ ก-2 กราฟมาตรฐานระหว่างขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของหยดทोลูอีนกับค่าสมดุลของหมู่ที่ขอบน้ำกับหมู่ที่ขอบไขมัน

Standard curve of diameter of toluene droplet with HLB

6. การวิเคราะห์ความสามารถในการจับน้ำ (water binding capacity) และความสามารถในการจับไขมัน (fat binding capacity) (No *et al.*, 2000)

วัสดุอุปกรณ์

- เครื่องเหวี่ยงแยก ยี่ห้อ Sorvall รุ่น RC 5B plus
- เครื่อง vortex mixer ยี่ห้อ IKA รุ่น MS1

วิธีการ

- นำไก่โตแซน 0.5 กรัม กับน้ำหรือไขมัน 10 มิลลิลิตร ใส่ลงในหลอดเหวี่ยงแยกแล้วผสมตัวอย่างให้เข้ากันด้วยเครื่อง vortex mixer เป็นระยะเวลา 1 นาที หลังจากนั้นนำมาตั้งทิ้งไว้ที่อุณหภูมิห้อง เป็นระยะเวลา 30 นาที โดยเช่นๆหลอดตัวอย่างเป็นระยะเวลา 5 วินาที ทุกๆ 10 นาที
- นำหลอดตัวอย่างไปผ่านเครื่องเหวี่ยงแยกที่ความเร็ว 3200 รอบต่อวินาที เป็นระยะเวลา 25 นาที แยกน้ำหรือนำมันออกจากส่วนของไก่โตแซน
- คำนวณนำหนักน้ำที่จับกับไก่โตแซน (water bound) จากสมการ

$$\text{water bound (g)} = A - B$$

4. คำนวณค่าความสามารถในการจับน้ำ (water binding capacity) จากสมการ

$$\text{water binding capacity (\%)} = (\text{water bound} / B) \times 100$$

5. คำนวณนำหนักไขมันที่จับกับไก่โตแซน (fat bound) จากสมการ

$$\text{fat bound (g)} = A - B$$

6. คำนวณค่าความสามารถในการจับไขมัน (fat binding capacity) จากสมการ

$$\text{fat binding capacity (\%)} = (\text{fat bound} / B) \times 100$$

เมื่อ A = นำหนักไก่โตแซนหลังการหมุนเหวี่ยง (กรัม)

B = นำหนักไก่โตแซนก่อนการหมุนเหวี่ยง (กรัม)

7. การวิเคราะห์ความสามารถในการเกิดอิมลชัน (emulsion activity) และความคงตัวของอิมลชัน (emulsion stability) (Ogawa *et al.*, 2003)

วัสดุอุปกรณ์

เครื่องสเปกโตรโฟโตเมตริก (visible spectrophotometer) ยี่ห้อ Jasco รุ่น V-530

สารเคมี

สารละลายกรดอะซิติกเข้มข้นร้อยละ 1 (ปริมาตรต่อปริมาตร)

วิธีการ

1. เลือกจากอิมลชัน 0.5 มิลลิลิตร ในสารละลายกรดอะซิติก 100 มิลลิลิตร แล้วนำไปวัดค่าการดูดกลืนแสง ที่ความยาวคลื่น 600 นาโนเมตร

- วิเคราะห์ความสามารถในการเกิดอิมัลชัน และความคงตัวของอิมัลชัน จากการเปลี่ยนแปลงค่าการดูดกลืนแสงที่เกิดขึ้น โดยที่ค่าการดูดกลืนแสงสูงหมายถึงขนาดอนุภาคของเม็ดไขมันมีขนาดเล็ก ทั้งนี้ความสามารถในการเกิดอิมัลชัน ได้จากค่าการดูดกลืนแสงที่เดรียมได้ภายใน 5 นาที ส่วนความคงตัวของอิมัลชัน ได้จากการเปลี่ยนแปลงของค่าการดูดกลืนแสงที่วัดทุกวัน เป็นระยะเวลา 7 วัน

8. การวิเคราะห์พฤติกรรมการไหลของน้ำสลัด (Ma and Barbosa-Canovas, 1995)

วัสดุอุปกรณ์

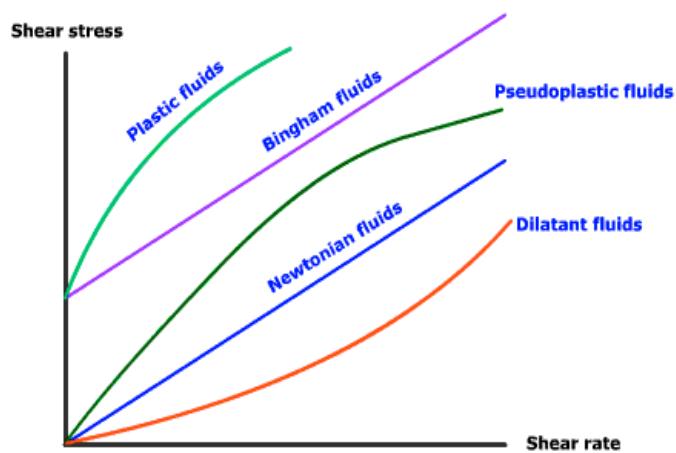
เครื่อง Texture analyzer ยี่ห้อ Stable Micro System รุ่น TA-XT2i

วิธีการ

- นำน้ำสลัดที่ผ่านการเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้อง เป็นระยะเวลา 24 ชั่วโมง มาวัดค่าแรงเค้นเฉือน (shear stress) และอัตราเฉือน (shear rate) ด้วยเครื่อง Texture analyzer ซึ่งกำหนดค่า TA-XT2i Settings ดังนี้

Mode : Measure Force in Compression, Option: Hold Until Time, Pre-Test Speed: 1.0 mm/s, Test Speed: 1.0 mm/s, Post-Test Speed: 10.0 mm/s, Distance: 10mm, Trigger Type: Auto – 40g, Data Acquisition Rate: 50pps
หมายเหตุ: 50mm cylinder probe (P/50) using 5kg load cell

- หล่อตกราฟระหว่างค่าแรงเค้นเฉือนกับอัตราเฉือน เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมการไหลของน้ำสลัดแสดงดังภาพภาคผนวกที่ ก-3 พร้อมทั้งหาค่า yield stress คือค่าแรงเค้นเฉือนที่มีผลทำให้น้ำสลัดเกิดการเคลื่อนที่

edit by M.Suksai

ภาคผนวกที่ ก-3 พฤติกรรมการไหลของ流ของไอล (Rheology behavior of fluid)
ที่มา : Toledo (1991)

ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ

ตารางภาคผนวกที่ ข-1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระยะเวลาที่ใช้ในการกำจัดหมู่อะซิทิล
ช้า ต่อระดับการกำจัดหมู่อะซิทิลของไคโตแซน

Analysis of variance in redeacetylation time on degree of deacetylation of
chitosan

		DF	SS	MS	F
time	between groups	2	107.438	53.719	96.382*
	within group	6	3.344	.557	
	total	8	110.782		

* = มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

ตารางภาคผนวกที่ ข-2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความหนืดของสารละลายน้ำของไคโตแซนต่อ
ระดับการกำจัดหมู่อะซิทิล และระดับความเข้มข้นของไคโตแซน

Analysis of variance in viscosity of chitosan solution on degree of
deacetylation and chitosan concentration

SV	DF	SS	MS	F	
Concentration	1	11156.860	11156.860	2276.537*	
DD	2	65.284	32.642	6.661*	
Concentration * DD	2	2.236	1.118	.228 ^{ns}	
Error	12	58.810	4.901		
Total	18	487289.275			
T-test	DF	T	MD	SED	
DD75-80	4	-80.373	-49.7222	.61864	.026*
DD81-85	4	-60.968	-50.6889	.83141	1.267*

DD86-90	4	-16.575	-48.9667	2.95426	2.380*
---------	---	---------	----------	---------	--------

* = มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

ns=ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

ตารางภาคผนวกที่ ข-3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของสมบัติของไคโตแซนต่อระดับการกำจัดหมู่อะซิทิลของไคโตแซน

Analysis of variance in characteristics of chitosan on degree of deacetylation of chitosan

		DF	SS	MS	F
WBC	between groups	2	96799.478	48399.739	672.773*
	within group	6	431.644	71.941	
	total	8	97231.121		
FBC	between groups	2	249.545	124.773	2.263 ^{ns}
	within group	6	330.761	55.127	
	total	8	580.307		
HLB	between groups	2	519.655	259.827	343.652*
	within group	6	4.536	.756	
	total	8	524.191		

* = มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

ns=ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

ตารางภาคผนวกที่ ข-4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของน้ำหนักโมเลกุลไคโตแซน ต่อสภาวะการไฮโดรไลส์

Analysis of variance in molecular weight of chitosan on hydrolysis conditions

T-test	DF	T	MD	SED	F
Temperature 25-28°C	4	7.289	356.2243	48.86890	2.896*
Temperature 60°C	4	10.123	607.5267	60.01182	.290*
T-test	DF	T	MD	SED	F
Time 0.5 hr	4	4.562	273.0233	59.84986	.148*
Time 1.0 hr	4	10.686	524.3257	49.06712	4.884*

*=มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

**ตารางภาคผนวกที่ ข-5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความหนืดของสารละลายน้ำโดยใช้ชิโตรเซน
ต่อสมบัติและความเข้มข้นของไคโตเซน**

Analysis of variance in viscosity of chitosan solution on characteristics
and chitosan concentration

SV	DF	SS	MS	F	
Concentration	1	35086.305	35086.305	17499.404*	
MW	2	80477.838	40238.919	20069.286*	
DD	2	154.389	77.194	38.501*	
Concentration * MW	2	590.867	295.433	147.348*	
Concentration * DD	2	4.059	2.030	1.012 ^{ns}	
MW * DD	4	15.287	3.822	1.906 ^{ns}	
Concentration * MW * DD	4	17.161	4.290	2.140 ^{ns}	
Error	36	72.180	2.005		
Total	54	777939.164			
T-test	DF	T	MD	SED	
DD75 low MW	4	-90.619	-43.8889	.48432	2.991*
DD75 medium Mw	4	-51.394	-57.3889	1.11665	.731*
DD75 high Mw	4	-80.373	-49.7222	.61864	.026*
DD81 low MW	4	-97.212	-41.8333	.43033	8.000 ^{ns}
DD81 medium Mw	4	-95.901	-60.2778	.62854	3.767*
DD81 high Mw	4	-60.968	-50.6889	.83141	1.267*
DD86 low MW	4	-172.266	-44.8889	.26058	7.000*
DD86 medium Mw	4	-194.631	-61.1667	.31427	2.632*
DD86 high Mw	4	-16.575	-48.9667	2.95426	2.380*

*= มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

ns=ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$)

ตารางภาคผนวกที่ ข-6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความสามารถในการจับน้ำต่อสมบัติของไคโตแซน

Analysis of variance in water binding capacity on characteristics of chitosan

SV	DF	SS	MS	F
DD	2	193130.866	96565.433	1756.523*
MW	2	342503.175	171251.587	3115.062*
DD * MW	4	47277.859	11819.465	214.996*
Error	18	989.556	54.975	
Total	27	7158180.612		

*= มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

ตารางภาคผนวกที่ ข-7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนต่อความสามารถในการจับไขมันต่อสมบัติของไคโตแซน

Analysis of variance in fat binding capacity on characteristics of chitosan

SV	DF	SS	MS	F
DD	2	3183.498	1591.749	23.600*
MW	2	949991.542	474995.771	7042.431*
DD * MW	4	1049.898	262.475	3.892*
Error	18	1214.059	67.448	
Total	27	3571158.959		

*= มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

ตารางภาคผนวกที่ ข-8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของสมดุลของหมู่ที่ซ่อนน้ำกับหมู่ที่ซ่อนไขมันต่อสมบัติของไคโตแซน

Analysis of variance in hydrophilic lipophilic balance on characteristics of chitosan

SV	DF	SS	MS	F
DD	2	1865.468	932.734	1820.851*
MW	2	244.501	122.251	238.653*
DD * MW	4	14.185	3.546	6.923*
Error	18	9.221	.512	
Total	27	41145.699		

*= มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

ตารางภาคผนวกที่ ข-9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความหนืดของสารละลายไคโตแซน และอิมัลชันต่อสมบัติของไคโตแซน

Analysis of variance in viscosity of chitosan solution and emulsion on characteristics of chitosan

SV	DF	SS	MS	F
Concentration	3	793712.109	264570.703	125048.734*
Ratio	4	312589.641	78147.410	36936.194*
Concentration * Ratio	12	96782.437	8065.203	3812.000*
Error	40	84.630	2.116	
Total	60	2995104.833		

*= มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

ตารางภาคผนวกที่ ข-10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าการดูดกลืนแสงของอิมัลชันต่อปริมาณไคโตแซน

Analysis of variance in absorbance of emulsion on volume of chitosan

SV	DF	SS	MS	F
Ratio	3	1.310	.437	35875.287*
Concentration	3	1.861	.620	50962.940*
Day	7	6.828	.975	80138.545*
Ratio * Concentration	9	.667	7.410E-02	6087.553*
Ratio * Day	21	.327	1.557E-02	1279.183*
Concentration * Day	21	.323	1.539E-02	1264.034*
Ratio * Concentration * Day	63	.194	3.083E-03	253.293*
Error	256	3.116E-03	1.217E-05	
Total	384	22.587		

*= มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

ตารางภาคผนวกที่ ข-11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความหนืดของอิมัลชันต่อสมบัติของไคโตแซนและความเข้มข้นของไคโตแซน

Analysis of variance in viscosity of emulsion on characteristics of chitosan and chitosan concentration

SV	DF	SS	MS	F
Concentration	1	40782.519	40782.519	31611.330*
MW	2	98949.614	49474.807	38348.894*
DD	2	633.815	316.907	245.641*
Concentration * MW	2	4117.077	2058.539	1595.614*
Concentration * DD	2	3.901	1.951	1.512 ^{ns}
MW * DD	4	9.395	2.349	1.821 ^{ns}
Concentration * MW * DD	4	24.846	6.211	4.815*
Error	36	46.444	1.290	
Total	54	1352378.278		

*= มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

ns= ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

ตารางภาคผนวกที่ ข-12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าการดูดกลืนแสงของอิมัลชันต่อ
สมบัติและปริมาณ ไโคโตแซน รวมทั้งระยะเวลาในการเก็บรักษาอิมัลชัน

Analysis of variance in absorbance of emulsion on characteristics and
volume of chitosan include storage time of emulsion

SV	DF	SS	MS	F
MW	2	2.773	1.386	67390.659*
Concentration	1	.217	.217	10550.129*
Day	7	12.319	1.760	85548.085*
DD	2	4.010	2.005	97479.003*
MW * Concentration	2	.001	.000	12.789*
MW * Day	14	.792	.057	2749.669*
Concentration * Day	7	.046	.007	319.370*
MW * Concentration * Day	14	.007	.000	23.919*
MW * DD	4	1.224	.306	14881.092*
Concentration * DD	2	.020	.010	481.774*
MW * Concentration* DD	4	.034	.008	409.396*
Day* DD	14	1.019	.073	3539.444*
MW * Day * DD	28	.285	.010	494.135*
Concentration * Day * DD	14	.006	.000	20.924*
MW * Concentration * Day * DD	28	.020	.001	34.691*
Error	1152	.024	2.057E-05	
Total	1296	75.815		

*= มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

ตารางภาคผนวกที่ ข-13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของชนิดตัวทำอิมัลชันต่อความหนืดของน้ำสลัด

Analysis of variance in type of emulsifier on viscosity of salad dressing

		DF	SS	MS	F
type	between groups	2	194615555.556	97307777.778	543.957*
	within group	6	1073333.333	178888.889	
	total	8	195688888.889		

* = มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

ตารางภาคผนวกที่ ข-14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของชนิดตัวทำอิมัลชันต่อค่าแรงเนื้อนที่ทำให้น้ำสลัดเกิดการเคลื่อนที่

Analysis of variance in type of emulsifier on yield stress

		DF	SS	MS	F
type	between groups	2	144179.318	72089.659	625.654*
	within group	6	691.338	115.223	
	total	8	144870.656		

* = มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)